

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 50/2018-77

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a 4 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených v čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom „policajného orgánu SR“ v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: KRP-131/1-VYS-BB-2016, postupom Okresnej prokuratúry Zvolen v konaní vedenom pod sp. z n. 3 Pv 487/16/6611, postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 395/2016 a jeho uznesením z 11. decembra 2016 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Tpo 70/2016 a sp. zn. 5 Tpo 17/2017 a jeho uzneseniami z 20. decembra 2016 a 22. marca 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaniami doručenými ústavnému súdu 12. januára 2017, 17. januára 2017, 26. januára 2017, 20. februára 2017, 17. marca 2017, 6. apríla 2017, 19. apríla 2017, 3. mája 2017, 10. mája 2017, 16. mája 2017, 26. júna 2017, 4. júla 2017, 18. júla 2017 a 28. decembra 2017, ktorou namietal porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a 4 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práv zaručených v čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom „policajného orgánu SR“ (ďalej len „polícia“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: KRP-131/1-VYS-BB-2016, postupom Okresnej prokuratúry Zvolen (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 487/16/6611, postupom Generálnej prokuratúry (ďalej len „generálna prokuratúra“), postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 395/2016 a jeho uznesením z 11. decembra 2016 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Tpo 70/2016 a sp. zn. 5 Tpo 17/2017 a jeho uzneseniami z 20. decembra 2016 a 22. marca 2017.

2. Z obsahu sťažnosti, jej príloh a doplnení vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a b) a ods. 3 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v časti štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona. S touto právnou kvalifikáciou sťažovateľ nesúhlasí a za nezákonné považuje aj vznesenie mu obvinenia na základe úkonov nariadených v inom trestnom konaní (pre potreby orgánov v Rakúsku v súvislosti so spáchaním trestného činu krádeže). Podľa presvedčenia sťažovateľa tento mal byť stíhaný v Rakúsku za skutok spáchaný na jeho území.

3. V uvedenej trestnej veci bol sťažovateľ vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 395/2016 z 11. decembra 2016 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 70/2016 z 20. decembra 2016.

4. Sťažovateľ namieta, že v priebehu trestného konania boli porušené ním označené základné práva zaručené mu ústavou a práva zaručené dohovorom, a to v záhlaví uvedenými orgánmi verejnej moci.

5. Okresná prokuratúra v spojení s políciou mala zasiahnuť do práv sťažovateľa tým, že bol donútený k nepretržitej účasti na jednotlivých prvotných úkonoch trestného konania neľudským spôsobom a neumožnením mu odpočinku po dobu 36 hodín.

6. Okresný súd pri rozhodovaní o osobnej slobode sťažovateľa 11. decembra 2016 mal porušiť jeho základné práva tým, že ho vzal do väzby bez jeho vypočutia v materinskom jazyku a bez účasti tlmočníka, ako aj tým, že došlo k prekročeniu 48-hodinovej lehoty na podanie návrhu okresnej prokuratúry na vzatie sťažovateľa do väzby príslušnému súdu a napokon nedodržaním 48-hodinovej lehoty na rozhodnutie o väzbe okresným súdom.

7. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tpo 70/2016 z 20. decembra 2016 uznesenie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 395/2016 z 11. decembra 2016 potvrdil, čím podľa sťažovateľa aproboval neústavné konanie a rozhodnutie okresného súdu.

8. Krajskému súdu sťažovateľ taktiež vytýkal, že odmietol rozhodnúť o nahradení väzby zárukou, ktorú ponúklo [REDAKOVANÉ]

9. Takmer vo všetkých doplneniach sťažnosti sťažovateľ skloňoval porušenie jeho základného práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd, keďže podľa jeho presvedčenia nebol v jeho trestnej veci príslušný okresný súd, ale Okresný súd Lučenec. K situácii, že o väzbe sťažovateľa rozhodoval okresný súd, došlo podľa jeho názoru

nezákonným postupom polície, ktorá mala možnosť zadržať sťažovateľa v Lučenci, ale urobila tak až vo Zvolenskej Slatine. V tejto súvislosti sťažovateľ podal na príslušníkov polície trestné oznámenie, konanie o ktorom však neskončilo v súlade s predstavami sťažovateľa, pretože bolo odmietnuté. V tejto záležitosti mu ochranu neposkytla ani generálna prokuratúra. Z tohto dôvodu považuje sťažovateľ za porušenie jeho základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy aj podanie obžaloby na jeho osobu.

10. Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 17/2017, v ktorom 22. marca 2017 rozhodol o rozšírení dôvodov väzby o dôvod uvedený v § 71 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) bez toho, aby o jednej z námietok zaujatosti tohto senátu bolo rozhodnuté.

11. Vzhľadom na tieto skutočnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby rozhodol o porušení jeho práv tak, ako sú uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia, a to postupmi a rozhodnutiami orgánov verejnej moci taktiež v záhlaví uvedenými, ktoré zároveň žiadal zrušiť a prepustiť sťažovateľa z väzby na slobodu. Rovnako sa sťažovateľ domáhal priznať mu primerané finančné zadost'učinenie.

II.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 127 ods. 2 ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

14. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

15. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

16. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

18. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom... ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

19. Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu 11. januára 2017 uviedol ako svojho právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom [REDAKOVANÉ], advokátska kancelária, [REDAKOVANÉ], avšak jemu udelené splnomocnenie ústavnému súdu nepredložil. V doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 17. januára 2017 sťažovateľ uviedol, že v konaní pred ústavným súdom ho zastupuje „[REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]“, a súčasne predložil plnú moc z 12. januára 2017 pre advokáta „[REDAKOVANÉ], advokát, [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]...“. Podľa zistenia ústavného súdu však advokát [REDAKOVANÉ] túto plnú moc udelenú sťažovateľom vypovedal podaním z 23. apríla 2017.

20. Pretože sťažovateľ nepožiadaval ústavný súd o ustanovenie mu iného právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a nie je v zmysle zákonnej požiadavky kvalifikovane právne zastúpený, jeho návrh podaný ústavnému súdu nespĺňa zákonné náležitosti požadované zákonom, a teda nie je spôsobilý iniciovať konanie o sťažnosti fyzickej osoby podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

21. Ďalšou náležitosťou návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde je aj odôvodnenie návrhu a predloženie dôkazov.

22. Pokiaľ ide o odôvodnenie sťažovateľom podanej sťažnosti, toto je absolútne nedostatočné. Prevažujú v ňom skutkové tvrdenia, ktoré ústavný súd nie je oprávnený verifikovať, keďže nie je súdom skutkovým. Niektoré z tvrdení o zásahu do základného práva sťažovateľa sú postavené iba na jeho presvedčení bez reálnej možnosti ich objektívneho preukázania (ide napr. o prekročenie lehoty 48 hodín na rozhodnutie všeobecného súdu o väzbe sťažovateľa o 3 minúty podľa hodiniek jeho obhajcu). Odôvodneniu chýba predovšetkým relevantná ústavnoprávna argumentácia, ktorá jasne, zreteľne a určito ozrejmi, ktorými konkrétnymi okolnosťami prípadu, ktoré konkrétne základné práva alebo slobody boli porušené.

23. Zákonnou náležitosťou návrhu je aj uvedenie akého rozhodnutia sa navrhovateľ (sťažovateľ) domáha. Sťažovateľ v sťažnosti a jej doplnení uviedol viaceré návrhy

na rozhodnutie (petity), avšak už nekonkretizoval, či o nich má ústavný súd rozhodnúť kumulatívne, alternatívne, prípadne inak. Jednotlivé výroky sú neúplné, čo sa týka označenia napadnutých konaní, prípadne rozhodnutí, alebo v nich chýba presné označenie orgánu verejnej moci, ale sú poznačené aj absenciou konkretizácie základného práva alebo slobody, vyslovenia porušenia ktorého sa sťažovateľ domáha. K niektorým z navrhovaných výrokov chýba tomu priliehajúce odôvodnenie, iné výroky odporujú právomociam ústavného súdu (napr. prepustenie z väzby na slobodu).

24. Pokiaľ ide o povinnosť predložiť navrhované dôkazy, ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ ich predkladal postupne a nie úplné (keď napríklad zo zápisnice o vyšetrovacom úkone predložil iba niektoré strany).

25. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

26. Sťažovateľ okrem iných namieta porušenie svojich práv aj uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 395/2016 z 11. decembra 2016, ktorým bol vzatý do väzby. Jeho kópiu však k sťažnosti nepripojil.

27. Takto predloženú sťažnosť a jej doplnenia ústavný súd nemohol akceptovať, a to zvlášť v situácii, keď v relevantnom období (koncipovanie sťažnosti) sťažovateľ bol právne zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorého správnosť a úplnosť úkonov ústavný súd nemôže suplovať.

28. Všetky dosiaľ uvedené skutočnosti boli dôvodom odmietnutia sťažnosti sťažovateľa (a jej doplnení) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

29. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že na mnohé otázky, ktoré sťažovateľ načrtnol vo svojej sťažnosti a jej doplnení, nemá ústavný súd právomoc, keďže o nich ešte bude rozhodovať všeobecný súd po podaní obžaloby (najmä pokiaľ ide o právu

kvalifikáciu skutku, zákonnosť dôkazov, a pod.), čo by bolo dôvodom na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

30. Pozornosti ústavného súdu navyše neušlo, že s nosnými námietkami sťažovateľa sa absolútne presvedčivo vysporiadal krajský súd v uznesení sp. zn. 5 Tpo 70/2016 z 20. decembra 2016, ktorým podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu 0 Tp 395/2016 z 11. decembra 2016, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby a v odôvodnení ktorého krajský súd uviedol:

„Z doposiaľ nazhromaždeného spisového materiálu aj pre krajský súd vyplynulo, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie spáchaný bol, má znaky trestného činu a je dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený. Pokiaľ sa obvinený obhajuje tým, že nevedel o pôvode tovaru, hoci na druhej strane nedokázal vysvetliť, akým spôsobom ho nadobudol, bude na orgánoch prípravného konania, aby sa s touto obhajobou vyrovnali. V tomto štádiu trestného konania stačí dôvodné podozrenie zo spáchania trestnej činnosti obvineným a toto podozrenie doposiaľ rozptýlené nebolo, naopak javí sa ako závažné.

Zo spisového materiálu je tiež zrejmé, že obvinený už v rámci jeho ďalšej trestnej veci počas trestného stíhania opustil územie SR. skrýval sa a bolo potrebné vydať medzinárodný zatýkací rozkaz, aby bol napokon zadržaný. Aj v tomto prípade je dôvodná obava, že by si počínal takýmto spôsobom. Napokon obvinený mal namierené v čase, keď bol zaistený políciou, do Čiech. Je namieste potom dôvod útekovej väzby tak, ako ho určil sudca pre prípravné konanie.

Obvinený už aj v minulosti prejavil výrazné sklony k páchaniu majetkovej trestnej činnosti, bol opakovane odsúdený aj cudzozemskými súdmi a pre tento druh trestnej činnosti aj keď sa hľadá na neho ako na súdne netrestaného, je namieste dôvodná obava, že by v trestnej činnosti pokračoval. Správne si preto počínal sudca pre prípravné konanie, keď ho zobral do preventívnej väzby.

Neobstojí tvrdenie obvineného, že sudca pre prípravné konanie nerozhodol do 48 hodín od podania návrhu na vzatie do väzby prokurátorom. Z trestného spisu nepochybne vyplýva, že prokurátor podal návrh na vzatie do väzby dňa 09. 12. 2016 o 15.40 hod.

Výsluch obvineného sudcom pre prípravné konanie začal dňa 10. 12. 2016 o 17.25 hod. Tento výsluch bol prerušený v čase 18.11 hod. na preverenie tvrdení obvineného, odkedy bola obmedzená jeho osobná sloboda. Vo výsluchu bolo pokračované dňa 11. 12. 2016 o 13.25 hod. Sudca pre prípravné konanie rozhodol o väzbe obvineného a vyhlásil uznesenie o 15.33 hod. Výsluch po poučení a zaprotokolovaní vyjadrení obvineného sa skončil dňa 11. 12. 2016 o 15.40 hod. Krajský súd tak nezistil pochybenie zo strany sudcu pre prípravné konanie, ktorý si z hľadiska lehôt počínal zákonne.

Krajský súd nevyhodnotil ako oprávnenú ani námietku obvineného, že mu nebolo umožnené používať pred orgánmi prípravného konania svoj materinský jazyk - češtinu a do trestného konania nebol pribratý tlmočník. Obvinený sa nepochybne mohol vyjadrovať v češtine a orgány prípravného konania jeho výpovede zaznamenali v slovenčine. Na všetky otázky reagoval a odpovedal, pretože slovenský a český jazyk sú jazykmi veľmi príbuznými, skoro totožnými. Napokon aj zo zmluvy medzi SR a ČR je uvedené, že želaním oboch strán je čo najviac upevniť a všestranne rozvíjať priateľské vzťahy, zdokonaľovať právne styky a zabezpečiť účinnú ochranu práv a oprávnených záujmov občanov v oboch suverénnych štátoch. V článku 3 tejto zmluvy zmluvné strany uvádzajú, že písomnosti či žiadosti pri vzájomnom styku nie je potrebné prekladať, čiže nie je potrebné ani tlmočenie pri verbálnom styku.

Napokon je potrebné uviesť, že [REDAKOVANÉ], podala záruku za ďalšie správanie obvineného a navrhla tohto prepustiť z väzby na slobodu. Touto zárukou sa krajský súd bližšie nezaoberal, pretože absentovali formálne náležitosti pre použiteľnosť takejto zmluvy. Nevedno, na akom zhromaždení a v akom počte členskej základne mohli byť členovia organizácie zoznámení s danou trestnou vecou. Absentoval tiež menný zoznam celkových členov a prítomných členov a tiež podpisy zúčastnených členov tohto občianskeho združenia. Nevedno ani, kto je podpísaný za združenie a kto tak prezentoval názory členskej základne. Túto záruku teda krajský súd akceptovať nemohol.

Na záver krajský súd poznamenáva, že si počínal správne sudca pre prípravné konanie, keď nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, pretože vzhľadom na okolnosti prípadu i na osobu obvineného sa takýto spôsob náhrady väzby javí ako nedostatočný.“

31. Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že tento sa všetkými pre rozhodnutie relevantnými skutkovými a právnymi otázkami zaoberal a svoje závery dostatočne presvedčivo odôvodnil.

32. Rozhodnutie druhostupňového súdu ako celok nemožno hodnotiť ako nelogické alebo vnútorne rozporné, alebo že by odporovalo účelu, zmyslu alebo zneniu aplikovaných právnych noriem a preto si nevyžaduje zo strany ústavného súdu nijaký zásah.

33. Napokon, pokiaľ išlo o otázku sťažovateľom tvrdeného nezákonného postupu orgánov polície, tento bol, ako sám sťažovateľ uviedol, predmetom jeho trestného oznámenia. Výsledok konania o trestnom oznámení však touto sťažnosťou aj jej doplneniami relevantne nenamietal, iba ich prezentoval na podporu svojej argumentácie.

34. Takto zistené skutočnosti vedú ústavný súd ku konštatovaniu, že sťažnosť sťažovateľa sa v týchto častiach javí ako zjavne neopodstatnená, čo by viedlo k jej odmietnutiu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2018